

OTSUS

15.08.2025 nr 7-3/2025-063

AS-i Narva Soojusvõrk soojuse ostmise konkursi teate ja pakkumise kutse dokumentide koostölastamise kohta

1. Haldusmenetluse läbiviimisest kokkuvõtvalt

Kaugkütteseaduse (KKütS) § 14¹ lõike 1 järgi teeb soojuse tootja soojuse tootmiseks investeeringuid ja võrguettevõtja sõlmib vastavalt vajadusele investeeringukindluse tagamiseks lepinguid tähtajaga kuni 12 aastat alates tootmisest alates tootmise alustamisest, arvestades KKütS § 1 lõikes 2 sätestatud põhimõtteid. Võimaluse korral eelistatakse valdavalt taastuvatest energiaallikatest toodetud soojust või valdavalt tõhusa koostootmise režiimis taastuvatest energiaallikatest, jäätmetest jäätmeseaduse tähenduses, turbast või põlevkivitöötlemise uttegaasist toodetud soojust ning parimat olemasolevat keskkonnasäästlikku tehnoloogiat.

Kui tekib vajadus uute tootmisvõimsuste järele ja/või lepingute sõlmimiseks on kirjalikult soovi avaldanud mitu ettevõtjat, korraldab võrguettevõtja lepingu sõlmimiseks konkursi. Võrguettevõtja on kohustatud Konkurentsiametiga eelnevalt koostölastama soojuse ostmise lepingute sõlmimise või uutesse tootmisvõimsustesse investeeringute tegemise ja konkursi korraldamise tingimused.

Määrusest „Soojuse ostmiseks konkursi korraldamise korda ja pakkumiste hindamise meetodika“ (Määrus)¹ tulenevalt koostab võrguettevõtja konkursi korraldamise vajaduse ilmnemisel konkursi teate ja pakkumiskutse (edaspidi *PKD* või *konkursitingimused*) millest pakkujad pakkumiste koostamisel lähtuma peavad ning esitab need Konkurentsiametile koostölastamiseks 60 päeva jooksul peale teate päevalehes avaldamist.

PKD tingimused peavad mh sisaldama nõudeid soojuse tootmiseks kasutatava kütuse ja tehnoloogia kirjeldusele, üldisi nõudeid liitumispunktile ja liitumistasu arvutamise aluseid ja pakutava soojusenergia hinna kujunemise tingimusi pakkumiste võrreldavuse tagamiseks. Samuti kavandatava lepingu tingimusi, mis peavad sisaldama vähemalt ostetavat soojusvõimsust, soojuse ostu kogust aastas, lepinguperioodi, aastast soojuskoormusgraafikut ning varustuskindluse nõudeid ning nimetatud nõuete mittetäitmisel võrguettevõtjale tekkida võivate kulude katmisi tingimusi. Määrusest tulenevalt võib võrguettevõtja sätestada PKD-s ka muid asjakohaseid tingimusi. Ka võib võrguettevõtja PKD-s ettenähtud juhul ja tingimustel nõuda pakkumise tagatisena konkreetse rahasumma deponeerimist võrguettevõtja arveldusarvele või krediitdiasutuse või kindlustusandja garantii esitamist. Tagatist tuleb nõuda kõigilt pakkujatelt samas ulatuses. PKD-s nähakse ette pakkujate kvalifitseerimise tingimused.

¹ Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/101072011012>

Välja arvatatud nõudele, mille järgi tuleb tagatist nõuda kõigilt pakkujatelt samas ulatuses, Määrus ja KKütS muid konkreetseid võrdse kohtlemise printsiipe või aluseid PKD tingimustele ette ei näe. Need tuleb sisustada võrguettevõtjal endal, mille muutmist või täiendamist võib Konkurentsiamet PKD kooskõlastamise menetluse käigus nõuda. On oluline, et võrdse kohtlemise printsiip ei tähenda, et konkursil osaleda soovivad soojuse tootjad saavad asuda oma tahteavaldustes ja nõuetes konkursi välja kuulutanud võrguettevõtja asemele (millistel tingimustel, võttes arvesse kujunenud olukorda, konkurss läbi viia, on eelkõige võrguettevõtja pädevuses), vaid oluline on, et ühte või teist konkursil osaleda soovivat soojuse tootjat ei eelistata – **PKD tingimused peavad võrdselt ja ühetaoliselt kohalduma kõikidele pakkujatele.**

Võrguettevõtja kuulutab konkursi välja ja avaldab üleriigilise levikuga päevalehe trükiväljaandes ning oma veebilehel konkursi teate 30 päeva jooksul pärast konkursitingimuste kooskõlastamist ameti poolt. Määruse § 3 lõike 6 järgi võivad konkursil osaleda kõik soojuse tootjad, sõltumata, kas nad on eelnevalt võrguettevõtjale konkursil osalemiseks esitanud sooviavaldusi või mitte.

09.01.2025 registreeriti Konkurentsiametis AS-i Narva Soojusvõrk taotlus, millega võrguettevõtja esitas ametile kooskõlastamiseks PKD.

Menetluse kestel pöördus Konkurentsiamet korduvalt AS-i Narva Soojusvõrk poole, tehes täiendus- ja parandusettepanekuid PKD muutmiseks ning arvestas võrguettevõtja poolt esitatud põhjendatud tagasisidega.

Ka viis Konkurentsiamet ajavahemikus 11.04.2025 kuni 13.05.2025 PKD kohta läbi avaliku konsultatsiooni. Avaliku konsultatsiooni raames esitasid ettepanekud ja seisukohad viis turuosalist ning Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühing (EJKÜ) (vt käesoleva otsuse punkti 3).

21.05.2025 pöördus amet AS-i Narva Soojusvõrk poole, saamaks võrguettevõtjalt sisendit turuosaliste ning EJKÜ ettepanekute ja seisukohtade osas ning PKD muudatusettepanekud.

11.06.2025 esitas AS Narva Soojusvõrk oma vastused turuosaliste ning EJKÜ ettepanekutele ja seisukohtadele ning PKD muudatusettepanekud ning 15.08.2025 PKD ja konkursi teate lõplikul kujul ametile kooskõlastamiseks.

2. Menetlusosaline

AS Narva Soojusvõrk; registrikood 10549419; aadress Oru tn 2, Narva, 20203 Ida-Viru maakond; e-post narvasoojus@energia.ee.

3. Avaliku konsultatsiooni tulemused

Avaliku konsultatsiooni raames turuosaliste ning EJKÜ esitatud ettepanekutest ja seisukohtadest olid peamised järgnevad:

- PKD alusel peab pakkuja olema eelneval kolmel aastal tootnud sooja netokäibega vähemalt 10 miljonit eurot ja firmal peab olema vähemalt üks soojusenergeetika insener kutsetasemega 7. See tähendab, et osaleda saavad üksnes suuremad soojatootjad. Sellest tulenevalt tehti ettepanek käibe nõuet laiendada selliselt, et sobib ka teistest reguleeritud energeetika valdkondadest teenitud käive (elektri jaotusvõrguettevõtjad, gaasiettevõtjad jne). Samuti tehti ettepanek kaotada soojusenergeetika inseneri nõue, sest ettevõtjatel, kel endal soojuse tootmist pakkumise tegemise hetkel veel toimu, ei ole pakkumise esitamise hetkel soojusenergeetika inseneri kutsetasemega 7.
- PKD-s seatakse pakkumiste tähtajaks 01.08.2025. See tähendab, et pakkumiste ettevalmistamine jääb ajale, mil Euroopas asuvatel seadmete tarnijatel on suvepuhkuste periood. Selleks, et puhkuste periood ei segaks pakkumiste kokkupanekut, tehti ettepanek seada pakkumiste esitamise tähtajaks minimaalselt kolm kuud PKD avaldamisest. Samuti

tehti ettepanek seada pakkumiste tähtajaks 14.11.2025, kuna siis jääb pakkujatel aega kaks ja pool kuud pärast puhkuste perioodi lõppu oma pakkumised ette valmistada.

- PKD järgi fikseeritakse soojuse piirhind esimeseks kolmeks aastaks. Turuosaliste hinnangul tähendab antud perioodiks hinna fikseerimine tootjatelt mitmete määramatute riskidega arvestamist, mistõttu ei soosi see parima võimaliku lõpptarbijahinna saavutamist ja võrgupiirkonnas vajaliku varustuskindluse tagamist. Lisaks võib selline tingimus olla vastuolus KKütS § 14¹ lõikega 10. Seetõttu tehti ettepanekud lähtuda Konkurentsiameti metoodikast.
- Lepingu täitmise garantii krediitdialuselt mahuga 10% lepingu täitmiseks tehtavast investeeringust ei ole turuosaliste hinnangul põhjendatud. See on neile finantsiliselt põhjendamatu koormav ja piirab konkursil osalemist. Selline nõue on märkimisväärne kulu ka Narva soojatariijale, kes kokkuvõttes maksab kalli pangagarantii kogu lepingu 12-aastaseks perioodiks kinni. Lisaks ei näe kehtiv soojuse piirhinna kooskõlastamise metoodika otsesõnu ette vastavasisulise kulu kajastamist soojuse piirhinnas. Lähtudes eeltoodust, tehti ettepanekud pangagarantii nõue PKD-st eemaldada.
- PKD lisas 6 tutvustatud LCOH mehhanism on turuosalistele uus, st seda ei ole Eesti kaugkütte hinnaregulatsioonis varem rakendatud. Kui tõesti soovitakse antud konkursil kasutada LCOH meetodit, siis peaks turuosaliste hinnangul konkursitingimustele olema lisatud täpsemad näidisarvutused. Seda enam, et hetkel antud meetodit ei kasutata, mistõttu puudub ka otsene praktika, millele tugineda.

Menetluse käigus on AS-ile Narva Soojusvõrk konkursi teate ja PKD suhtes esitanud omapoolsed kommentaarid, täiendus- ja parandusettepanekud ka Konkurentsiamet.

4. Näiteid PKD tingimuste peamistest muudatustest kokkuvõtvalt

4.1. Kvalifitseerumise tingimused

AS-i Narva Soojusvõrk 09.01.2025 PKD punktid 6.1 ning 7.3 ja 7.4 olid sõnastatud järgmiselt:

„6.1. Pakkija viimase kolme majandusaasta summaarne netokäive soojuse tootmisel peab olema vähemalt 10 (kümme) miljonit eurot. Kui pakkija äriregistrist kättesaadavad aastaaruanded ei näita vastavaid andmeid piisava detailsusega, esitab pakkija õiendi, näidates ära oma vastavate tegevusalade käibe aastate lõikes koos tegevuspiirkondadega.

7.3. Pakkujal peab olema vähemalt üks surveseadmete kasutamise järelevaataja pädevustunnistusega isik ja vähemalt üks soojustehnilist kõrgharidust (5-aastane õppekava) omav isik (soojusenergeetikainseneri tase 7). Võrdse punktide summaga pakkumiste korral eelistatakse kõrgema pädevusega projektmeeskonnaga pakkujat. Kui pakkija projektmeeskonnas ei ole ühtegi eelnimetatud pädevusega liiget, siis pakkija ei kvalifitseeru ning tema esitatud pakkumist ei arvestata.

7.4. Pakkujal peab olema konkursile eelneva 36 kuu kestel töökogemus soojusettevõtjana tegutsemisel konkursi esemega sarnases soojusvõrgus soojuse tootmiseks ja toodetud soojuse müümiseks soojusvõrgule või lõpptarbijale (välistab pakkija, kes on kogu toodetud soojuse ise ära tarbinud ja kellele ei ole soojuse ostu-müügi alase koostöö kogemust). Nõue loetakse täidetuks, kui soojust toodetakse hakkepuidust või mingist muust taastuvast energiaallikast ja müüakse. Pakkija esitab informatsiooni, millest nähtub võrgupiirkond, soojuse tootmise viis, toodetud ja müüdud soojuse kogused aastate lõikes.“

Menetluse käigus muutus vastavate konkursitingimuste punktide nummerdus ja nende sõnastus järgmiselt:

„6.2. Pakkija viimase kolme majandusaasta summaarne netokäive soojuse tootmisel peab olema vähemalt 10 (kümme) miljonit eurot. Kui pakkija äriregistrist kättesaadavad

aastaruanded ei näita vastavaid andmeid piisava detailsusega, esitab pakkuja õiendi, näidates ära oma vastavate tegevusalade käibe aastate lõikes koos tegevuspiirkondadega. Õiendis kajastatud tegevusalade mahud peavad vastama vähemalt kvalifitseerimisnõuetele.

7.3.7.1. Pakkujal peab olema vähemalt üks soojustehnilist kõrgharidust (5-aastane õppekava) omav isik (soojusenergeetikainseneri tase 7). Võrdse punktide summaga pakkumiste korral eelistatakse kõrgema pädevusega projektimeeskonnaga pakkujat. Kui pakkujal projektimeeskonnas ei ole ühtegi eelnimetatud pädevusega liiget, siis pakkuja ei kvalifitseeru ning tema esitatud pakkumist ei arvestata.

7.4. Pakkujal peab olema konkursile eelneva 36 kuu kestel püsiv töökogemus soojusettevõtjana soojuse tootjana tegutsemisel konkursi esemega sarnases soojusvõrgus soojuse tootmiseks ja/või toodetud soojuse müümiseks müümisel soojusvõrgule ja/või lõpptarbijale (välistab pakkuja, kes on kogu toodetud soojuse ise ära tarbinud ja kellele ei ole soojuse ostu müügi alase koostöö kogemust). Nõue loetakse täidetuks, kui soojust toodetakse hakkepuidust või mingist muust taastuvast energiaallikast ja müüakse. Pakkuja esitab informatsiooni, millest nähtub võrgupiirkond, soojuse tootmise viis, toodetud ja müüdnud soojuse kogused aastate lõikes.“

Ajavahemikus 11.04.2025 kuni 13.05.2025 toimunud avaliku konsultatsiooni raames tõid turuosalised oma tagasisides välja, et nõuded, et pakkuja olema eelneval kolmel aastal tootnud sooja netokäibega vähemalt 10 miljonit eurot ja firmal peab olema vähemalt üks soojusenergeetika insener kutsetasemega 7, tähendab, et osaleda saavad üksnes suuremad soojatootjad. Turuosalised tegid ettepaneku laiendada käibe nõuet laiendada selliselt, et sobib ka teistest reguleeritud energeetika valdkondadest teenitud käive. Samuti tegid turuosalised ettepaneku kaotada soojusenergeetika inseneri nõue.

Vastuses turuosaliste ettepanekutele ja tagasisidele tõi AS Narva Soojusvõrk välja, et kolmeaastase kogemuse nõue on seatud eelkõige eesmärgiga tagada pakkuja usaldusväärsus ja tõendada, et ettevõtja on suutnud stabiilselt ja järjepidevalt soojuse tootmise valdkonnas tegutseda. Pikemaajaline kogemus kinnitab, et ettevõtja on jätkusuutlik, tal on olemas vajalikud tehnilised ja organisatoorsed võimekused ning ta on võimeline täitma lepingulisi kohustusi pikaajaliselt ja kvaliteetselt. Lühiajalisema kogemuse puhul suureneb risk, et ettevõtjal puudub piisav praktiline kogemus erakorraliste olukordade lahendamiseks, mis võib otseselt ohustada tarbijate soojusvarustuskindlust.

AS Narva Soojusvõrk ei toeta ettepanekut laiendada käibenõuet teistele reguleeritud energeetika valdkondadele. Soojuse tootmine on spetsiifiline ja eripärane valdkond, mis nõuab spetsiifilisi teadmisi, oskusi ja kogemusi. Pakkujate piiramine vaid soojuse tootmise valdkonna käibele aitab vältida olukorda, kus konkursil osalevad ettevõtjad, kellel puudub piisav kompetents ja kogemus soojuse tootmisel, kuid kes võivad pakkuda madalama hinnaga ilma reaalse suutlikkuseta kvaliteetset teenust tagada. Selliste olukordade vältimiseks on vajalik kitsam ja sihipärasem käibenõue.

7. kutsetaseme nõue on kehtestatud selleks, et tagada kõrgeimate standardite järgimine, minimaalne vajalik professionaalsus ning piisav tehniline pädevus. Kutsetase 7 vastab diplomeeritud inseneri tasemele, mis eeldab süvendatud teadmisi ja oskusi vastutusrikaste tööülesannete täitmiseks. Alla 7. taseme kutse ei pruugi anda piisavaid eeldusi iseseisvaks ja vastutustundlikuks otsustamiseks soojusenergeetika süsteemide projekteerimisel, hindamisel ja juhtimisel. Vähemalt 7. taseme insener on suuteline terviklikult hindama tehnilisi lahendusi, koordineerima keerukaid projekte ning tagama soojuse tootmise töökindluse ja ohutuse. Nii näiteks peab 7. taseme diplomeeritud soojusenergeetikainseneril olema erialane magistriskraad või 6. taseme soojusenergeetikainseneri kutse ja läbitud täiendusõpe. Mõlemal juhul on nõutav erialane töökogemus. Seega 7. tasemest madalam tase juba oma olemuselt eeldab, et inseneril on kas (a) tegemata täiendusõpe või (b) insener omab ainult bakalaureusekraadi.

15.08.2025 Konkurentsiametile kooskõlastamiseks esitatud konkursitingimustes vähendas AS Narva Soojusvõrk summaarse netokäibe nõuet soojuse tootmisel 10 miljonilt eurolt 7 miljonile eurole.

Konkurentsiamet: Vastavalt Määrusele sätestab võrguettevõtja PKD-s pakkujate kvalifitseerimise tingimused. Konkurentsiamet on seisukohal, et need võivad sisaldada ka soojuse tootmise kogemuse ja kutsetaseme nõudeid. Käibenõude PKD-s sätestamine on samuti sektori praktikast arvestades tavapärane. AS Narva Soojusvõrk esitand selgitustega tutvunud, on amet seisukohal, et need on põhjendatud. Nende tingimustele vastavus tagab ja kinnitab, et pakkuja on jätkusuutlik, tal on olemas vajalikud tehnilised ja organisatoorsed võimekused, samuti inimressurss, ning ta on võimeline täitma lepingulisi kohustusi soojuse tootmisel pikaajaliselt ja kvaliteetselt.

4.2. Pakkumuse esitamise tähtajad ja pakkumise edastamine krüpteeritult

AS-i Narva Soojusvõrk 09.01.2025 PKD punkt 13.1 oli sõnastatud järgmiselt:

„13.1. Pakkumised tuleb esitada digitaalselt hiljemalt 01.06.2025 elektrooniliselt e-posti aadressile narvasoojus@energia.ee.“

Menetluse kestel muutus PKD punkti 13.1 sõnastus järgmiselt:

„13.1. Pakkumised tuleb esitada digitaalselt hiljemalt 01.06.2025 elektrooniliselt e-posti aadressile narvasoojus@energia.ee.“

Ajavahemikus 11.04.2025 kuni 13.05.2025 toimunud avaliku konsultatsiooni raames tõid turuosalised oma tagasisides välja, et pakkumise ettevalmistamine jääb ajale, mil Euroopas asuvatel seadmete tarnijatel on suvepuhkuste periood. Seetõttu tehti ettepanekud seada pakkumiste esitamise tähtajaks minimaalselt kolm kuud PKD avaldamisest. Samuti tehti ettepanek seada pakkumiste tähtajaks 14.11.2025.

Vastuses turuosaliste ettepanekutele ja tagasisidele tõi AS Narva Soojusvõrk välja, et on ettepanekuga nõus.

Sellest tulenevalt sõnastas AS-i Narva Soojusvõrk PKD punkti 14.1 järgmiselt:

„14.1. Pakkumised tuleb esitada digitaalselt hiljemalt 01.08.2025 90 päeva jooksul PKD avaldamisest elektrooniliselt e-posti aadressile narvasoojus@energia.ee. Kui pakkumuse esitamise tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäev saabunuks puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.“

15.08.2025 Konkurentsiametile kooskõlastamiseks esitatud konkursitingimustes täiendas AS Narva Soojusvõrk PKD punkti 14.1 nõudega, et pakkumised tuleb esitada krüpteeritult.

Konkurentsiamet: PKD muudatus on põhjendatud. Peale PKD kooskõlastamist võrguettevõtja kuulutab konkursi välja ja avaldab üleriigilise levikuga päevalehe trükiväljaandes ning oma veebilehel konkursi teate 30 päeva jooksul (Määruse § 3 lg 4). Konkursitingimuste kooskõlastamise ja pakkumiste esitamise tähtaja vahele jääb 90-120 päeva. Pakkumiste krüpteeritult esitamine tagab nende konfidentsiaalsuse.

4.3. Soojuse piirhind

AS-i Narva Soojusvõrk 09.01.2025 PKD punktid 14.4 ja 14.5 ning 15.1 ja 15.2 olid sõnastatud järgmiselt:

„14.4. Lepingu sõlmimisest alates Konkursi võitja hinnapakumuses pakutud soojuse hind MWh kohta fikseeritakse esimeseks kolmeks aastaks. Edaspidi lähtutakse Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud soojuse piirhinnast.“

14.5. Pakutava soojuse piirhind kooskõlastatakse Konkurentsiametiga kaugkütteseaduse §-s 9 sätestatud korras.

15.1. Soojuse hind (pakkumise hind) sisaldab kõiki kütise operaatori poolt osutatavaid teenuseid, mis on vajalikud PKT-s, pakkumises ja lepingus sätestatud nõuetele vastava soojusvarustuse tagamiseks.

15.2. Pakkumises esitatud soojuse hind ei vabasta kütise operaatorit kohustusest kooskõlastada soojuse piirhind Konkurentsiametiga kaugkütteseaduse §-s 9 sätestatud korras v.a p. 14.4 korral.“

Menetluse käigus muutus vastavate konkursitingimuste punktide nummerdus ja nende sõnastus järgmiselt:

„14.45. Alates lepingu sõlmimisest alates fikseeritakse konkursi võitja hinnapakumises pakutud soojusenergia hind MWh kohta fikseeritakse esimeseks kolmeks aastaks. Edaspidi lähtutakse Konkurentsiameti poolt kooskõlastatavast soojusenergia piirhinnast.

14.56. Pakutava soojusenergia piirhind kooskõlastatakse Konkurentsiametiga kaugkütteseaduse §-s 9 sätestatud korras. Piirhind peab koosnema püsikomponendist ja muutuvast hinnakomponendist.

15.1. Soojuse hind (pakkumise hind) sisaldab kõiki Kütise operaatori poolt ~~osutatavaid teenuseid~~ tehtavaid kulutusi, mis on vajalikud ~~PKT-s~~ PKD-s, pakkumises ja lepingus sätestatud nõuetele vastava soojusvarustuse tagamiseks kolme esimese aasta jooksul. Soojuse hind on piirhind, millest väiksema hinnaga soojuse müümine on lubatud.

15.2. Pakkumises esitatud soojuse hind ei vabasta Kütise operaatorit kohustusest kooskõlastada soojuse piirhind Konkurentsiametiga kaugkütteseaduses sätestatud korras v.a p. 14.5 korral.“

Ajavahemikus 11.04.2025 kuni 13.05.2025 toimunud avaliku konsultatsiooni raames töid turuosalisel oma tagasisides välja, et see tähendab antud perioodiks hinna fikseerimine tootjatelt mitmete määramatute riskidega arvestamist, mistõttu ei soosi see parima võimaliku lõpptarbijahinna saavutamist ja võrgupiirkonnas vajaliku varustuskindluse tagamist.

Vastustes turuosaliste ettepanekutele ja tagasisidele tõi AS Narva Soojusvõrk välja, et pakutud lahendus on Konkurentsiametiga kooskõlastatud. Pakutud meetodika lähtub nii palju kui võimalik Konkurentsiameti meetodikast ning korrektsel hinna esitamisel ei tohiks tulla olulist erinevust hilisemal piirhinna määramisel.

Konkurentsiamet selgitas AS-ile Narva Soojusvõrk, et konkursitingimuste punkte 15.5 ja 16.1 tuleb mõista nii, et juhul kui konkursitingimuste punkti 15.6 ja 16.2 alusel kooskõlastab Konkurentsiamet soojuse tootmise piirhinna, siis kehtib kooskõlastatud piirhind ja mitte kokkulepitud fikseeritud hind (vt punkte 15.5 ja 16.1). Lepingus kokkulepitud hind ei saa kunagi olla ülimuslikum seaduse alusel kooskõlastatud piirhinnast, vaid on vastupidi. Lähtudes eeltoodust, tegi amet ettepaneku sõnastada konkursitingimuste punktid 15.5 ja 15.6 ning 16.1 ja 16.2 järgmiselt:

„15.5. Lepingu sõlmimisega fikseeritakse konkursi võitja(te) pakutud soojusenergia hind MWh kohta esimeseks kolmeks aastaks soojuse ostmise alustamisest.

15.6. Lepingu sõlmimisega soojuse hinna fikseerimine ei vabasta Kütise operaatorit kohustusest ning ei sea kahtluse alla tema õigust kooskõlastada soojuse piirhind Konkurentsiametiga kaugkütteseaduses sätestatud korras.

16.1. Soojuse hind sisaldab kõiki Kütise operaatori poolt tehtavaid kulutusi, mis on vajalikud PKD-s, pakkumises ja lepingus sätestatud nõuetele vastava soojusvarustuse tagamiseks kütise

tehnilise eluea jooksul. Tekkinud soojuse hind fikseeritakse esimeseks kolmeks aastaks alates soojuse ostmise alustamisest.

16.2. Lepingu sõlmimisega soojuse hinna fikseerimine ei vabasta Käitise operaatorit kohustusest ning ei sea kahtluse alla tema õigust kooskõlastada soojuse piirhind Konkurentsiametiga kaugkütteseaduses sätestatud korras.“

AS Narva Soojusvõrk tegi omapoolse ettepaneku kustutada PKD-st punkt 15.6 ning sõnastada PKD punkt 16.2 vastavalt Konkurentsiameti ettepanekule, et vältida kordusi. Samuti tegi võrguettevõtja ettepaneku täiendada PKD punkti 16.2 sõnastust järgmiselt:

„15.5. Lepingu sõlmimisega fikseeritakse konkursi võitja(te) pakutud soojusenergia hind MWh kohta esimeseks kolmeks aastaks soojuse ostmise alustamisest.

~~15.6. Lepingu sõlmimisega soojuse hinna fikseerimine ei vabasta Käitise operaatorit kohustusest ning ei sea kahtluse alla tema õigust kooskõlastada soojuse piirhind Konkurentsiametiga kaugkütteseaduses sätestatud korras.~~

16.1. Soojuse hind sisaldab kõiki Käitise operaatori poolt tehtavaid kulutusi, mis on vajalikud PKD-s, pakkumises ja lepingus sätestatud nõuetele vastava soojusvarustuse tagamiseks käitise tehnilise eluea jooksul. ~~Tekkinud~~ Soojuse hind fikseeritakse esimeseks kolmeks aastaks alates soojuse ostmise alustamisest.

16.2. Lepingu sõlmimisega soojuse hinna fikseerimine ei vabasta Käitise operaatorit kohustusest ning ei sea kahtluse alla tema õigust kooskõlastada soojuse piirhind Konkurentsiametiga kaugkütteseaduses sätestatud korras. Juhul kui kooskõlastatud piirhind on esimese kolme aasta jooksul alates soojuse ostmise alustamisest kallim punktis 16.1. fikseeritud hinnast, kohaldub lepinguline hind ning juhul kui piirhind on madalam lepingulisest hinnast, siis kohaldub kooskõlastatud piirhind.“

Konkurentsiamet: Kuna ülalpool on toodud antud küsimusega seonduv menetluskäik ning esitatud põhjendused, siis amet neid siinkohal ei korda. Konkurentsiamet on seisukohal, et PKD muudatused AS-i Narva Soojusvõrk poolt väljapakutud sõnastuses on põhjendatud. On ka oluline, et PKD-s on üheselt välja toodud, et lepingu sõlmimisega soojuse hinna fikseerimine ei vabasta Käitise operaatorit kohustusest ning ei sea kahtluse alla tema õigust kooskõlastada soojuse piirhind Konkurentsiametiga KKütS-s sätestatud korras.

4.4. Garantii nõue

AS-i Narva Soojusvõrk 09.01.2025 PKD punkt 15.3 oli sõnastatud järgmiselt:

„15.3. Kolmekümne päeva jooksul pärast lepingu sõlmimist esitab käitise operaator konkursi korraldajale Eestis tegutseva krediitiasutuse garantii summas 8 100 000,00 (kaheksa miljonit ükssada tuhat) eurot. Garant väljastab garantiikirja lepingust tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks võrguettevõtja kasuks. Väljastatud garantii peab kehtima lepinguperioodi lõppemiseni. Garanti realiseeritakse lepingu rikkumise korral rikkumise kõrvaldamiseks vajalike kulude kompenseerimiseks ning vajalikus ulatuses, kuid mitte väiksemas ulatuses kui on loetletud PKT punktis 15.7.“

Menetluse käigus kujunes konkursitingimuste punkti 15.3 sõnastus järgmiseks:

„15.3. ~~Kolmekümne~~ 30 päeva jooksul pärast lepingu sõlmimist esitab ~~käitise operaator~~ iga konkursi võitja konkursi korraldajale Eestis Euroopa Liidus tegutseva krediitiasutuse poolt väljastatud lepingu täitmise garantii 8 100 000,00 (kaheksa miljonit ükssada tuhat) eurot, mille suurus on 10% Lepingu täitmiseks tehtavast investeeringust. Garantii peab kehtima 12 aastat alates lepingu sõlmimisest. Garant väljastab garantiikirja lepingust tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks võrguettevõtja kasuks. ~~Väljastatud garantii peab kehtima lepinguperioodi lõppemiseni.~~ Garantii realiseeritakse lepingu rikkumise korral rikkumise kõrvaldamiseks

vajalike kulude kompenseerimiseks vajalikus ulatuses., kuid mitte väiksemas ulatuses kui on loetletud PKT punktis 15.7.“

Ajavahemikus 11.04.2025 kuni 13.05.2025 toimunud avaliku konsultatsiooni raames tõid turuosalisid oma tagasisides välja, et lepingu täitmise garantii krediidasutuselt mahuga 10% lepingu täitmiseks tehtavast investeeringust ei ole turuosaliste hinnangul põhjendatud. See on neile finantsiliselt põhjendamatult koormav ja piirab konkursil osalemist. Lähtudes eeltoodust, tehti ettepanekud pangagarantii nõue PKD-st eemaldada.

15.08.2025 AS Narva Soojusvõrk poolt Konkurentsiametile esitatud punkti 16.3 sõnastuse muudatusse järgi kujuneb garantii sõnastus järgmiselt: *30 päeva jooksul pärast lepingu sõlmimist esitab iga konkursi võitja konkursi korraldajale Euroopa Liidus tegutseva krediidasutuse poolt väljastatud lepingu täitmise garantii, mille suurus on 250 000 (kakssada viiskümmend tuhat) eurot. Garantii peab kehtima kogu Lepingu kehtivuse ajal alates lepingu sõlmimisest. Garant väljastab garantiikirja lepingust tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks võrguettevõtja kasuks. Garantii realiseeritakse lepingu rikkumise korral rikkumise kõrvaldamiseks vajalike kulude kompenseerimiseks vajalikus ulatuses.*

Konkurentsiamet: PKD-s ettenähtud juhul ja tingimustel võib võrguettevõtja nõuda pakumise tagatisena konkreetse rahasumma deponeerimist võrguettevõtja arveldusarvele või krediidasutuse või kindlustusandja garantii esitamist. Antud juhul nägi AS Narva Soojusvõrk ette krediidasutuse garantii summas 8 100 000 eurot, mida vähendas 250 000 euroni. Konkurentsiamet on seisukohal, et kuna tegemist on 12-aastase lepinguga, ei saa välistada riske, mis sellel ajaperioodil võivad tekkida. Näiteks, kui teenusepakkuja ei suuda oma kohustusi täita, on uue pakkuja kiire ja tõhus leidmine keeruline. Selline olukord võib kahjustada soojuse kättesaadavust, tuua tarbijatele lisakulusid ja tekitada võrguettevõtjale hädaolukorra lahendamise vajaduse.

4.5. Hinnaregulatsioon

AS-i Narva Soojusvõrk 09.01.2025 PKD punktid 14.2 ja 14.3 olid sõnastatud järgmiselt:

„14.2. Pakkumiste hindamisel valitakse võitjaks kõige soodsama soojuse MWh kohta pakumuse teinud pakkuja.

14.3. Pakutav müüidava soojuse käibemaksuta hind peab sisaldama kõiki kulusid, mis on vajalikud nõuetekohaste parameetritega soojuse võrguettevõtjale üleandmiseks liitumispunktis (k.a. kõik kaasnevad võrguühenduste ja mõõtesüsteemi väljaehitamiskulud).“

Menetluse käigus tõi Konkurentsiamet välja, et pakumiste hindamise kriteeriume AS Narva Soojusvõrk ei ole PKD-s kirjeldanud, mistõttu palus amet selgitada, kas on vaid üks kriteerium, s.o pakutav hind. Sellest tulenevalt täiendas AS Narva Soojusvõrk PKD-d lisaga 6 „Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad“ (vt käesoleva otsuse lisa 2).

Ajavahemikus 11.04.2025 kuni 13.05.2025 toimunud avaliku konsultatsiooni raames tõid turuosalisid tagasisides välja, et konkursitingimuste lisas 6 tutvustatud LCOH (*Levelized Cost of Heat*) mehhanism on turuosalistele uus, st seda ei ole Eesti kaugkütte hinnaregulatsioonis varem rakendatud, mistõttu seda on keeruline praeguses juba pakumise planeerimise faasis arvesse võtta ning selle baasilt pikale perioodile ulatuvat hinda planeerida, kuna ei ole selge, kuidas täpselt antud regulatsioon välja nägema hakkab. Tuleks jääda alates esimesest päevast võimalikult palju Konkurentsiameti metoodika põhimõtete juurde, et vältida hilisemaid moonutusi ja skeemitamist.

Vastustes turuosaliste ettepanekutele ja tagasisidele toob AS Narva Soojusvõrk välja, et PKD-s esitatud informatsioon tootmise hinna kohta on kättesaadav ka Konkurentsiametile. Kaugküttevõrk ei saa reguleerida Konkurentsiameti tegevust soojuse piirhinna kinnitamisel. AS Narva Soojusvõrk soovib vältida kunstlikke alahindamisi, kuna need toovad tarbijale

hilisema hinnatõusu ja loovad ebaausa konkurentsiolukorra ning ettevõtja seisukohast langeb LCOH meetodika keskmiselt kogu seadme elutsükli jooksul kokku Konkurentsiameti kehtiva meetodikaga. KKütS § 8 lõige 3 määrab ära alused, mida tuleb arvesse võtta piirhinna kujundamisel, kuid ei määra, millisest arvestamise meetodikast tuleb Konkurentsiametil lähtuda soojuse piirhinna kooskõlastamisel. Vaatamata sellele, et LCOH mehhanism on turuosalistele uus, näeb see ette soojuse tariifi kõigi komponentide tasandatud andmete arvestamist kogu käitise elutsükli vältel, mis võimaldab võrrelda erinevaid soojusenergia tootmise tehnoloogiaid antud konkursil võrdsetel alustel.

Konkursi hindamine on keeruline protsess ning AS Narva Soojusvõrk teeb endast parima, et tagada pakkujate võrdne ning õiglane kohtlemine ning konkursi peamine eesmärk, milleks on tarbijatele madalaim soojuse ostuhind.

Konkurentsiamet: Määrusest tulenevalt peab PKD sisaldama pakutava soojusenergia hinna kujunemise tingimusi pakkumiste võrreldavuse tagamiseks. Amet on teadlik, et konkursitingimuste lisas 6 tutvustatud LCOH mehhanism on Eesti kaugkütte hinnaregulatsioonis uus ning turuosalistele seni praktikas rakendamata. Seetõttu Konkurentsiamet mõistab, et mõnele turuosalisele võib tekitada küsimusi pakkumiste koostamine ja pikaajalise hinna planeerimine, milles tuleb arvestada erisustega Narva soojuse ostukonkursi raames pakutava hinna ja Konkurentsiameti hinnaregulatsiooni alusel kujuneva soojuse hinna vahel.

Konkurentsiamet juhib aga tähelepanu, et vastavalt KKütS § 8 lõikele 3 peab piirhinna kujundamisel arvesse võtma mitmeid majanduslikke ja tehnilisi tegureid, kuid seadus ei sätesta konkreetset meetodikat, millest kõrvalekalduvatult peab lähtuma kas soojuse ostukonkursi raames hindade pakkumisel või Konkurentsiamet piirhinna kooskõlastamisel. Seetõttu on konkursi korraldajal õigus rakendada meetodikat, mis võimaldab olemasoleva teabe põhjal hinnata, milliseks tulevikus kujuneb erinevate investeeringumaksumuste ja tehnoloogiatega toodetav soojuse hind ning tagada pakkumiste võrreldavus ja objektiivne valik erinevate tehnoloogiate vahel.

Narva Soojusvõrgu poolt PKD-s (vt Lisa 6) esitatud parima hinnapakumise väljaselgitamise meetodika on Konkurentsiameti hinnangul üldiselt arusaadav. Välja on toodud, milliste kululiikidega tuleb pakkujal arvestada nii muutuv- kui püsikuludes. Lisatud on näidisarvutused, mis aitavad hinnakujundust ja valikumethodikat paremini mõista. Välja on toodud hinnapakumise visuaalne näidis (vt Lisa 6.2), millest selgub pakutava tehnoloogia investeeringumaksumus, mille osas eeldatakse investeeringukindluse tagamist pakutava võimsuse ja hinnaga soojuse tootmisel. Kuigi AS-i Narva Soojusvõrk parima hinnapakumise väljaselgitamise meetodika alusel arvutatud hinnakomponendid (muutuv- ja püsikulud) oma sisult mõnevõrra erinevad Konkurentsiameti soojuse piirhindade kujundamise meetodika alusel paralleelselt arvutatavatest hindadest, on professionaalsetel energiatootjatel olemas vajalik pädevus ja kogemus, et need erinevused ise välja arvestada ning hinnata vastavaid ärisiske.

Kokkuvõtteks leiab Konkurentsiamet, et saab AS-i Narva Soojusvõrk poolt esitatud konkursi teate ja PKD kooskõlastada. Ei saa välistada, et mõned PKD tingimused võivad turuosaliste jaoks tunduda piiravatena (nt konkursi teate punktid 11, 12, 13, 19 ja/või PKD punktid 6.2, 7.1 ja 8.1). Kuna AS-i Narva Soojusvõrk puhul on tegemist olulist vahendit omava ettevõtjaga konkurentsiseaduse § 15 mõttes, on amet seisukohal, et kui turuosalistel tekib konkursi teate ja PKD tingimuste kohta küsimusi, tuleb need esitada AS-ile Narva Soojusvõrk PKD punkti 12.3 alusel. Võrguettevõtja peab kaaluma, kas on vajalik konkursitingimuste muutmine.

Informatsiooni konkursitingimuste muutmise kohta peab võrguettevõtja avaldama PKD punktis 12.5 sätestatud korras. Amet juhib siinkohal tähelepanu, et tegemist on

eraõigusliku konkursiga (PKD punkt 17.1). Vaidlused konkursi sisulise läbiviimise küsimustes toimuvad esmalt poolte läbirääkimiste teel ning kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse vaidlused Viru Maakohtus (PKD punkt 17.4).

Samuti juhib Konkurentsiamet tähelepanu, et korraldatava soojuse ostu konkursi eesmärk on leida parima hinnaga pakkuja tarbijate huvides ning see on AS-i Narva Soojusvõrk vastutus. Amet lähtub käesolevate konkursitingimuste koostööstamise eeldusest, et tarbijatele tagatakse konkursi tulemusel parima võimaliku hinnaga soojusvarustus.

Lisaks, PKD lisa 6 punktis 6.2 toodud hinnapakumises tuleb ära näidata investeeringu suurus eurodes.

Eeltoodu alusel ning juhindudes KKütS § 1 lõikest 2, § 9 lõikest 5, §-st 14¹, § 28 lõikest 1 ning Määrusest

otsustan:

koostööstamada AS-i Narva Soojusvõrk soojuse ostmise konkursitingimused vastavalt käesoleva otsuse lisadele 1–2.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on õigus otsuse või selle osa tühistamiseks esitada 30 päeva jooksul alates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Lisad:

- 1) Konkursi teade;
- 2) Pakkumise kutse dokumendid.